

Sbírka příkladů z m a t e m a t i k y

Příprava k profilové části maturitní zkoušky

školní rok 2012/2013

1. Algebraické výrazy

- 1) Rozložte na součin: a) $a^{n+1} - 3a^n$ b) $b^3 + b^2 - 2b$ c) $a^3 + 2a^2 - a - 2$
d) $b^3 - 4b^2 - 21b$ e) $a^{n+1} - 10a^n$ f) $b^3 + 5b^2 + 6b$
- 2) Upravte: a) $(3+c)^3$ b) $8-d^3$ c) $(2+c)^3$ d) $27+d^3$
- 3) Určete definiční obor: a) $\frac{1}{a^3 + 2a^2 - a - 2}$ b) $\sqrt{b^2 - 4b - 21}$ c) $\frac{1}{\sqrt{10-c^2}}$
d) $\frac{1}{a^3 - 9a}$ e) $\sqrt{5c - c^2}$ f) $\frac{1}{\sqrt{b^4 + b^3 - 2b^2}}$

U všech dalších příkladů určete definiční obor a upravte:

4) $6a + \left(\frac{a}{a-2} - \frac{a}{a+2} \right) : \frac{4a}{a^4 - 2a^3 + 8a - 16}$ $a \neq 0; \pm 2, (a+2)^2$

5) $2a - \left(\frac{2a-3}{a+1} - \frac{a+1}{2-2a} - \frac{a^2+3}{2a^2-2} \right) \cdot \frac{a^3+1}{a^2-a}$ $a \neq 0; \pm 1, \frac{2a-2}{a}$

6) $\frac{a^2+a-2}{a^{n+1}-3a^n} \cdot \left(\frac{(a+2)^2-a^2}{4a^2-4} - \frac{3}{a^2-a} \right) =$

7) $\frac{(a^2+2a)^2 - (2a+4)^2}{(a^2-2a)^2 - (2a-4)^2} : \left(2 : \frac{a^2+a-6}{a^2+5a+6} \right) =$

8) $\frac{\left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x} - 1 \right) \left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x} + 1 \right) (x^2 - y^2)}{\frac{x^4}{y^2} - \frac{y^4}{x^2}}$ $x \neq 0, y \neq 0, x^3 \neq \pm y^3, 1$

9) $x^2 y^2 \left[\frac{1}{(x+y)^2} \left(\frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} \right) + \frac{2}{(x+y)^3} \left(\frac{1}{x} + \frac{1}{y} \right) \right]$ $x \neq 0, y \neq 0, x \neq -y, 1$

10) a) $\frac{b\sqrt{b}}{\sqrt[3]{b^4} \sqrt[3]{b^2}} : \frac{\sqrt{b} \cdot b^{-1}}{\sqrt[3]{b}} =$

b) $\frac{\sqrt{a^3} \cdot a^{-1} \cdot \sqrt{b}}{\sqrt[3]{a} \cdot \sqrt[3]{b^2}} =$

2. Mocniny a odmocniny v R, mocninné funkce

U všech příkladů určete definiční obor a upravte:

$$1) \quad \sqrt{x \cdot \sqrt[3]{y^{-1}}} : \sqrt[3]{y^2 \cdot \sqrt{x^3}} + \frac{\sqrt[6]{y}}{y} \quad x > 0, y > 0, \frac{2 \cdot \sqrt[6]{y}}{y}$$

$$2) \quad \left(\frac{a^{\frac{2}{3}}}{b^{-1}} - \frac{b^{-1}}{a^{\frac{2}{3}}} \right) : \left(\frac{a^{\frac{1}{3}}}{b^{\frac{1}{2}}} - \frac{b^{\frac{1}{2}}}{a^{\frac{1}{3}}} \right) - a^{\frac{1}{3}} b^{-\frac{1}{2}} \quad a > 0, b > 0, a^{\frac{1}{3}} b^{\frac{1}{2}}$$

$$3) \quad \frac{a^{\frac{-1}{3}} \cdot \sqrt{a} \cdot a^{\frac{3}{4}}}{\left(b^{\frac{1}{3}} \right)^{-2}} : \left[\sqrt[3]{b^2} \cdot (b^{-1})^{-2} \right]$$

$$4) \quad \left[(a^{0.5} + b^{0.5})^2 - \left(\frac{\sqrt{a} - \sqrt{b}}{a^{1.5} - b^{1.5}} \right)^{-1} \right] \cdot (ab)^{-0.5} \quad a > 0, b > 0, a \neq b, 1$$

$$5) \quad \sqrt{x \cdot \sqrt[3]{x^2}} + 4 \cdot \sqrt[3]{x^2 \cdot \sqrt{x}} - 2x \cdot \sqrt[3]{\frac{1}{\sqrt{x}}} + 3x \cdot \sqrt{\frac{1}{\sqrt[3]{x}}} \quad x > 0, 6 \cdot \sqrt[6]{x^5}$$

$$6) \quad \sqrt[4]{\frac{\sqrt{a}}{\sqrt{2}}} \cdot \sqrt{\frac{a^2 \cdot \sqrt[4]{2}}{2}} \cdot \frac{\sqrt{3} \cdot \sqrt{6a}}{3 \cdot \sqrt[8]{a^5}} \quad a > 0, a$$

$$7) \quad \left(\frac{16e^{-1} - 9e}{4e^{-0.5} - 3e^{0.5}} + \frac{16e - 9e^{-1}}{4e^{0.5} - 3e^{-0.5}} - \frac{e - e^{-1}}{e^{0.5} - e^{-0.5}} \right) : (e^{0.5} + e^{-0.5}) \quad e > 0, e \neq 1; \frac{3}{4}; \frac{4}{3}, 6$$

$$8) \text{ Vypočtete: } \frac{\left(10^{\frac{1}{3}} \cdot 8^{\frac{1}{2}} \right)^{-3}}{\left(25^{\frac{1}{4}} \cdot 4^{\frac{1}{8}} \right)^{-2}} : \frac{\sqrt{2 \cdot \sqrt[3]{4}}}{\sqrt[3]{2 \cdot \sqrt[4]{8}}}$$

9) Sestrojte grafy daných funkcí a vypočtete souřadnice jejich průsečíků s osami x, y:

a) f: $y = (x-2)^3 + 1$

b) g: $y = (x+2)^{-2} - 1$

10) Upravte rovnice daných funkcí a sestrojte jejich grafy:

a) f: $y = \frac{x^3 \cdot (-x)^4}{x^2 \cdot (-x)}$

b) g: $y = \frac{x^3 \cdot (-x)^5}{x^2 \cdot (-x)^2}$

3. Lineární funkce, lineární rovnice a nerovnice

- 1) Pro lineární funkci platí: $f(-1) = 3$, $f(2) = -2$. Určete její předpis a vypočtete $f(4)$.
- 2) Pro lineární funkci platí: $f(-1) = 4$, $f(3) = -5$. Určete její předpis, vypočtete souřadnice průsečíků grafu funkce se souřadnicovými osami a zjistěte, pro která $x \in D(f)$ je $f(x) = 2$.
- 3) Určete lineární funkci f , pro níž platí: $f(x+1) - f(x) = 2$, $f(0) = 3$. Sestrojte graf funkce.
[$y=2x+3$]
- 4) Řešte v R:
 - a) $\sqrt{5}(1+x) = \sqrt{3}(x-1)$
 - b) $\sqrt{20}(1+x) = 2\sqrt{5}(x-1)$
 - c) $\sqrt{2}(1-x) = \sqrt{5}(x+1)$
 - d) $\sqrt{45}(1-x) = 3\sqrt{5}(2-x)$
- 5) Řešte v R: $5 + \frac{3}{3x-12} = \frac{5-x}{x-4}$
- 6) Řešte v R: $7 - 2x - \frac{1-3x}{7} = 2 - \frac{2x-1}{3}$
- 7) Řešte v R: $3[2(3x-6) - 2(4x-5) + 1] - 3 = 6[3 - 8(x-3)]$
- 8) Řešte v R: $\frac{4}{(x-1)(x+3)} = \frac{x+2}{x+3} - \frac{(x+1)}{x-1}$
- 9) Řešte v R i v N: $\frac{2x-17}{4} - \frac{8-x}{2} - 2 \leq \frac{x}{8} - 4 + x$
- 10) Řešte v R i v N: $\frac{5-2x}{3} + 3 \leq \frac{3x-8}{4} - x$

4. Kvadratické funkce, kvadratické rovnice a nerovnice

1) Načrtněte grafy funkcí:

$$y = x^2 - 3$$

$$y = |x^2 - 3|$$

$$y = (x - 3)^2$$

$$y = -x^2$$

$$y = x^2 + 2$$

$$y = (x + 2)^2 - 3$$

2) Sestrojte graf funkce $f: y = -x^2 - 4x - 3$, určete souřadnice vrcholu, souřadnice průsečíků grafu funkce s osami souřadnicového systému.

3) Sestrojte graf funkce $f: y = 2x^2 - 8x + 9$, určete souřadnice vrcholu, souřadnice průsečíků grafu funkce s osami souřadnicového systému.

4) Určete všechny kvadratické rovnice, jejichž: a) kořeny jsou čísla $\frac{3}{4}$ a -5

b) dvojnásobným kořenem je číslo $\frac{2}{5}$.

5) Sestavte kvadratickou rovnici, která má kořeny čísla převrácená ke kořenům rovnice $x^2 - 6x + 8 = 0$ bez výpočtu kořenů dané rovnice. Proveďte zkoušku.

6) Sestavte kvadratickou rovnici, která má kořeny čísla o tři větší než kořeny rovnice $x^2 - 6x + 5 = 0$ bez výpočtu kořenů dané rovnice. Proveďte zkoušku.

7) Řešte v R: $x^2 - 3x + 4 \geq 0$

8) Řešte v R: $15 - 2x - x^2 \geq 0$

9) Řešte v R: $4x^2 + 4x + 1 < 0$

10) Řešte v R: $2 - x - x^2 \geq 0$

5. Lineární lomená funkce, rovnice a nerovnice v podílovém tvaru

1) Určete obory a sestrojte graf funkce $f: y = \frac{x+2}{x+3}$.
[O'[-3;1], D(f)=R-{-3}, H(f)=R-{-1}]

2) Určete obory a sestrojte graf funkce $f: y = \frac{2x+3}{x+1}$.
[O'[-1;2], D(f)=R-{-1}, H(f)=R-{-2}]

3) Sestroj graf funkce: $y = \frac{3-x}{x+2}$, urči její definiční obor, obor hodnot, souřadnice středu souměrnosti, rovnice asymptot, průsečíky s osami.

4) Sestroj graf funkce: $y = \frac{4-x}{x-2}$, urči její definiční obor, obor hodnot, souřadnice středu souměrnosti, rovnice asymptot, průsečíky s osami.

5) Řešte v R: $\frac{x^2-7x+12}{x^2-x-30} \geq 0$

6) Řešte v R: $\frac{2-10x}{x+4} < 2$

7) Řešte v R: $\frac{x^2+4x+4}{x(x-1)} \geq 0$

8) Řešte v R: $\frac{x^4-3x^3+2x^2}{x^2-10x-25} \leq 0$

9) Řešte v R: $\frac{(x-7)(2-x)-5(x-7)-(7-x)^2+(x-7)}{x^2+7} = 0$

10) Řešte v R: $(-2)(x^2-5x+6)(x-7) \leq 0$

6. Iracionální funkce, rovnice a nerovnice

1) Načrtněte grafy funkcí:

$$y = \sqrt[3]{x}$$

$$y = -\sqrt{x+1}$$

$$y = \sqrt{-x}$$

$$y = \sqrt{x-1} + 2$$

$$y = \sqrt{x+2}$$

$$y = (-1)\sqrt{x+1}$$

2) Určete definiční obor funkce : a) f: $y = \sqrt{\frac{x-2}{1-3x}}$

b) g: $y = \frac{2}{\sqrt{x^3 - 5x^2}}$

3) Určete definiční obor funkce : a) f: $y = \sqrt{4x^2 - 1}$

b) g: $y = \sqrt{10 + 3x - x^2}$

4) Řešte v R: $\sqrt{1-x} = \sqrt{6-x} - \sqrt{-5-2x}$

5) Řešte v R: $\sqrt{5x+4} - \sqrt{2x-1} = \sqrt{3x+1}$

6) Řešte v R: $\sqrt{2x+1+2\sqrt{2x+3}} = 1$

7) Řešte v R: $\sqrt{4x^2 - \sqrt{8x+5}} = 2x+1$

8) Řešte v R: $\sqrt{\frac{x-3}{x+2}} - \sqrt{\frac{x+2}{x-3}} = -\frac{5}{6}$

9) Řešte v R: $\sqrt{\frac{x+1}{x-1}} - \sqrt{\frac{x-1}{x+1}} = \frac{3}{2}$

10) Řešte v R: $\frac{\sqrt[3]{\sqrt{9x^2 + 7x + x^3} + 3x^2}}{x+1} = 1$

7. Funkce, rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou

- 1) Upravte, zjednodušte výrazy:
- a) $|x-1|-2|x|+|2-x|$
b) $2|x+1|-3|1-x|$

- 2) Načrtněte grafy funkcí:

$$y = |x^3| + 1,$$

$$y = |x^3 + 1|$$

$$y = (-1)|x^3|$$

$$y = \left| \frac{1}{x} \right| - 2$$

$$y = \frac{1}{|x-2|}$$

$$y = \frac{1}{|x|-2}$$

- 3) Sestrojte graf funkce f: $y = |x-1|-2|x|+|2-x|$

- 4) Sestrojte graf funkce f: $y = |-x^2 + 4x + 1|$

- 5) Sestrojte graf funkce f: $y = \left| \frac{1}{2}x^2 + 4x + 6 \right|$

- 6) Řešte v R: $|3x-2| - 5 = |x+1|$

-1; 4

- 7) Řešte v R: $2|x+1|-3|1-x| = 2$

- 8) Řešte v R: a) $|1-x| \geq 3|x+3|$

b) $|x| \leq |x-1| + \frac{1}{3}$

- 9) Řešte v R: $|x^2 - 2x - 3| \leq 3(x - 1)$

<2; 5>

- 10) Řešte graficky: a) $|1-x| \geq 3$

b) $|2x-4| \leq 10$

8. Soustavy rovnic a nerovnic

Řešte v \mathbb{R}^2 :

$$1) \quad \begin{aligned} \frac{2}{x-2y} &= \frac{3}{2x-y} \\ \frac{4x-2y}{3(x-2y)} &= 1 \end{aligned}$$

$$2) \quad \begin{aligned} \frac{1}{3}(2x-3y) - \frac{1}{4}(x-2y+3) &= 3 \\ \frac{3}{4}(x+1) + \frac{1}{3}(4x-2y-3) &= 6+y \end{aligned}$$

$$3) \quad \begin{aligned} 3^{\log x} + 5^{\log y} &= 14 \\ 3^{2\log x} - 5^{2\log y} &= 56 \end{aligned}$$

$$4) \quad \begin{aligned} \frac{1}{3-x+2y} + \frac{1}{3+x-2y} &= \frac{3}{4} \\ \frac{1}{3+x-2y} - \frac{1}{3-x+2y} &= \frac{1}{4} \end{aligned}$$

$$5) \quad \begin{aligned} \frac{1}{x+y} + \frac{1}{x-y} &= \frac{3}{2} \\ \frac{1}{x+y} - \frac{1}{x-y} &= \frac{1}{2} \end{aligned}$$

$$6) \quad \begin{aligned} \sqrt{x+y} + \sqrt{x-y} &= 4 \\ 2\sqrt{x+y} - 3\sqrt{x-y} &= 3 \end{aligned}$$

$$7) \quad \begin{aligned} x^2 + xy &= 25 \\ 2x + 3y &= 10 \end{aligned}$$

$$[5; 0], [-15; \frac{40}{3}]$$

$$8) \quad \begin{aligned} xy &= 4 \\ (x+y)^2 + (x-y)^2 &= 16 \end{aligned}$$

$$[2; 2], [-2; -2]$$

Řešte v \mathbb{R} :

$$9) \quad \text{a) } \begin{aligned} \frac{-3}{x+3} &< 0 \\ x(x-2) &\leq 0 \end{aligned}$$

$$\text{b) } \begin{aligned} |x+4| &\leq 3 \\ 3^x &\geq 0 \end{aligned}$$

$$10) \quad \text{a) } \frac{2-x}{x^4} \leq 0 \quad \wedge \quad x(x-5) < 0$$

$$\text{b) } |x+2| > 1 \quad \wedge \quad \log x \geq 0$$

9. Exponenciální a logaritmická funkce a rovnice

1) Načrtněte grafy funkcí:

$$y = 2^{-x}$$

$$y = 2^{|x|}$$

$$y = 2^{x-1} - 2$$

$$y = 3^{-|x|}$$

$$y = 3^{-|x|+x}$$

$$y = \frac{3^x}{3}$$

2) Určete definiční obor funkce:

a) f: $y = \frac{1}{\log(x^2 - 3)}$

b) g: $y = \log(-5x^2 + 4x + 1)$

3) Vypočtěte:

a) $\log_4 16^{-\frac{1}{2}} + 25^{\log_{25} 5} + \left(\log_2 6 + \log_2 \frac{2}{3} \right) =$

b) $\log_2 \frac{1}{2} + (\log 1600 - \log 16)$

Řešte v R:

4) a) $3^x + 3^{x+1} = 108$

b) $4 \cdot 3^{x+1} - 72 = 3^{x+2} + 3^{x-1}$ 3

5) a) $8^{x+1} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^x = 2^{3x-1} \cdot 4$

b) $4 \cdot \sqrt{2^{5-7x}} = \sqrt{2} \cdot \sqrt[3]{4^{3-5x}}$ 12

6) a) $\frac{64}{25} \cdot \left(\frac{8}{5}\right)^{\frac{3}{x-1}} = \left(\frac{125}{512}\right)^{3-x}$ $\frac{2}{3}; 4$

b) $\frac{1}{2} \cdot 9^{1-x} + 3 \cdot 4^{-x} = 6 \cdot 4^{1-x} - \frac{1}{3} \cdot 9^{2-x}$ $\frac{1}{2}$

7) $\log(x+1) + \log(x-1) - \log(x-2) = \log 8$

8) $\log(2x+9) - 2\log x + \log(x-4) = 2 - \log 50$

9) $\log_4(3x+2) - 2\log_4 x = 2 - \log_4 8$

10) $\log_{\frac{1}{2}}^2(x+1) + 5\log_{\frac{1}{2}}(x+1) = 6$

10. Goniometrické funkce

1) Načrtněte grafy funkcí: f: $y = |\sin x|$
g: $y = \sin|x|$

2) Načrtněte grafy funkcí: f: $y = \sin 2x$
g: $y = \sin|x| - \sin x$

3) Načrtněte grafy funkcí: f: $y = \cos \frac{1}{2}x$
g: $y = \frac{1}{2} \cos x$

4) Načrtněte grafy funkcí: f: $y = |\cos x|$
g: $y = |\cos x| - \cos x$

5) Načrtněte graf funkce a určete její obory: f: $y = \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) + 2$

6) Načrtněte graf funkce a určete její obory: f: $y = 2 \cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$

7) Načrtněte graf funkce a určete její obory: f: $y = \frac{-\sin x}{|\sin x|}$

8) Načrtněte graf funkce a určete její obory: f: $y = \operatorname{tg}\left(x - \frac{\pi}{2}\right)$

9) Načrtněte graf funkce a určete její obory: f: $y = |\cot g 0,5x|$

10) Určete: $\cos \frac{13}{3}\pi$, $\sin\left(-\frac{21}{4}\pi\right)$, $\operatorname{tg} \frac{19}{6}\pi$, $\operatorname{cotg} \frac{11}{3}\pi$

11. Úpravy goniometrických výrazů, goniometrické rovnice

1) Bez výpočtu argumentu určete hodnoty ostatních goniometrických funkcí, je-li $\sin x = \frac{5}{13}$,
 $x \in \langle 810^\circ, 900^\circ \rangle$.

2) Bez výpočtu argumentu určete hodnoty ostatních goniometrických funkcí, je-li dáno
 $\cos x = -\frac{3}{5}$, $x \in \langle 3\pi, \frac{9}{2}\pi \rangle$.

3) Uveďte definiční obor a dokažte:

a)
$$\frac{1 + \sin 2x}{\cos 2x} = \frac{1 + \operatorname{tg} x}{1 - \operatorname{tg} x}$$

b)
$$\frac{1 - \operatorname{tg}^2 x}{1 + \operatorname{tg}^2 x} = \cos 2x$$

Řešte v R:

4) a) $2 \sin x \cos x = 1$

b) $\sin^2 x + \cos^2 x = -\operatorname{tg} x$

5) a) $\cos x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$

b) $\cos^2 x - \sin^2 x = -\frac{\sqrt{3}}{2}$

6) $\sin^2 x + 3 \cos^2 x + \cos x = 1$

7) $(2 \sin x - \cos x) \cdot (1 + \cos x) = \sin^2 x$

8) $\operatorname{tg}^2 x + \sin^2 x + \cos^2 x = 2$

9) $4 \sin^2 x - \operatorname{tg}^2 x = 1$

10) $\sin x - \sin 2x + 2 \cos x - 1 = 0$

12. Základní geometrické útvary v rovině, konstrukční úlohy

- 1) a) Trojúhelník ABC má obvod 26 cm, strana $a = 6,5$ cm, strana $b = 11$ cm. Uspořádejte úhly tohoto trojúhelníka podle velikosti, ale neurčujte jejich velikost.
b) Jsou dány rozměry: $a = 6$ cm, $b = 8$ cm. Určete, jakých hodnot může nabývat třetí strana trojúhelníka ABC.
c) V trojúhelníku ABC známe těžnice $t_a = 9$ cm, $t_b = 6$ cm. Jakých hodnot může nabývat délka strany a ?
- 2) Je dán pravoúhlý trojúhelník ABC, odvěsna $a = 10$ cm, $b = 24$ cm. Vypočtěte obsah trojúhelníka. Určete poloměr kružnice trojúhelníku opsané.
- 3) Je dán pravoúhlý rovnoramenný trojúhelník ABC, s odvěsnou 4 cm. Vypočtěte obsah trojúhelníka. Určete poloměr kružnice trojúhelníku opsané a poloměr kružnice vepsané.
- 4) Kosočtverec je dán svým obsahem $S = 150$ cm² a poměrem úhlopříček $e : f = 3 : 4$. Vypočítejte délky úhlopříček, stranu a výšku kosočtverce.
- 5) Vypočítejte obsah rovnoramenného lichoběžníku, jehož základny mají délky $a = 22$ cm, $c = 12$ cm a jehož výška je o 1 cm menší než délka ramene.
- 6) Zadané kružnici o poloměru r je opsán a vepsán pravidelný šestiúhelník. Vypočtěte poměr podobnosti těchto šestiúhelníků.
- 7) a) Vypočtěte velikost úhlu, který svírají tětivy, vzniklé spojením bodů 2, 7 a 1, 4 na ciferníku hodinek.
b) Vypočtěte velikosti úhlů trojúhelníku, který dostaneme, spojíme-li na ciferníku hodin 4, 9, 11.
- 8) Vypočtěte poměr obsahů kruhových výsečí V_1, V_2 . Obě výseče jsou 1/6 kruhu. Poloměr první výseče je r_1 , poloměr druhé výseče je $r_2 = 2 r_1$.
- 9) Proveďte rozbor a diskusi konstrukce trojúhelníku ABC z daných prvků:
 - a) $\triangle ABC$: c, v_c, γ
 - b) $\triangle ABC$: c, t_c, γ
- 10) Proveďte rozbor a diskusi konstrukce trojúhelníku ABC z daných prvků:
 - a) $\triangle ABC$: t_a, t_c, γ
 - b) $\triangle ABC$: v_b, α, ρ - poloměr kružnice trojúhelníku vepsané

13. Geometrická zobrazení v rovině, konstrukční využití

- 1) Je dán trojúhelník ABC a jeho vnitřní bod M. Sestrojte všechny úsečky se středem M a krajními body X, Y na hranici trojúhelníka ABC. Proveďte rozbor v náčrtku úlohy.
- 2) Sestrojte kosočtverec ABCD, je-li dáno: $a = 5,5 \text{ cm}$, $e : f = 3 : 4$.
Proveďte rozbor v náčrtku úlohy.
- 3) Je dána přímka p a v jedné její polorovině kružnice k a bod C. Sestrojte všechny rovnostranné trojúhelníky ABC tak, aby $A \in k$ a $B \in p$. Proveďte rozbor v náčrtku úlohy.
- 4) Do kružnice o poloměru 4 cm vepište obdélník, pro který platí: $a : b = 3 : 4$.
Proveďte rozbor v náčrtku úlohy.
- 5) Jsou dány soustředné kružnice $k(S, r = 4 \text{ cm})$, $l(S, r = 3 \text{ cm})$ a bod A, pro který platí:
 $|SA| = 2 \text{ cm}$. Sestrojte rovnostranný trojúhelník ABC tak, aby $B \in k$ a $C \in l$.
Proveďte rozbor v náčrtku úlohy.
- 6) Jsou dány kružnice k_1, k_2 s různými poloměry, které se protínají v bodech Q, R. Bodem Q vedte přímku, která vytíná na obou kružnicích tětivy shodné délky. Proveďte rozbor v náčrtku úlohy.
- 7) Sestrojte společné tečny kružnic k_1, k_2 , je-li dáno: $k_1(S_1, 3,5 \text{ cm})$, $k_2(S_2, 1,5 \text{ cm})$,
 $|S_1 S_2| = 6,5 \text{ cm}$. Proveďte rozbor v náčrtku úlohy.
- 8) Jsou dány přímky p, s, na přímce p bod P. Sestrojte pravidelný šestiúhelník se středem na přímce s a jednou stranou s vrcholem P na přímce p. [otáčení]
- 9) Je dána kružnice, vně bod Q. Sestrojte přímku, která prochází bodem Q a protíná kružnici v bodech A, B tak, že $|QB| = 3|QA|$.
- 10) Je dána kružnice, uvnitř bod Q. Sestrojte tětivu kružnice, která prochází bodem Q a je jím dělena v poměru 1 : 2.

14. Trigonometrie

- 1) a) Obvod trojúhelníka je 35 cm, délky stran jsou $c = 12$ cm, $a = 11$ cm. Uspořádejte jeho úhly podle velikosti, ale neurčujte je výpočtem.
b) Jsou dány rozměry: $a = 6$ cm, $b = 10$ cm. Určete, jakých hodnot může nabývat třetí strana trojúhelníka ABC.
- 2) a) V trojúhelníku známe velikosti úhlů: $\alpha = 45^\circ$, $\beta = 60^\circ$, $\gamma = 75^\circ$. Určete poměr délek $a:b$ v trojúhelníku.
b) Je dán poměr délek v trojúhelníku ABC $a:b:c=2:4:5$. Vypočtete velikosti úhlů v tomto trojúhelníku.
- 3) Tři síly 25 N, 36 N, 29 N jsou v rovnováze. Určete velikost některého z úhlů, které svírají vektory těchto sil.
- 4) a) Určete početně i graficky: a, b, c, v_C v pravoúhlém trojúhelníku ABC, je-li $c_a = 4, c_b = 9$
b) Určete početně i graficky: a, b, c, v_C v pravoúhlém trojúhelníku ABC, je-li $c_a = 4, a = 5$.
- 5) Je dán obdélník ABCD, $a=16$ cm, $b=12$ cm. Bod A_1 je pata kolmice sestrojená z A na úhlopříčku BD. Vypočtete velikost AA_1 a velikost DA_1 .
- 6) Vypočtete obvod rovnoběžníku, jsou-li dány velikosti jeho úhlopříček $e = 7$ cm, $f = 5$ cm a úhlu jimi sevřeného $\varepsilon = 75^\circ 34'$. [17]
- 7) Je dána kružnice $k(S, r = 3$ cm) a bod X tak, že $|SX| = 9$ cm. Z bodu X jsou sestrojeny tečny ke kružnici k s body dotyku T, Q. Vypočtete velikost XT, velikost TQ a vzdálenost bodu S od spojnice bodů TQ.
- 8) Řešte trojúhelník ABC, je-li dáno: $a = 50$ m, $t_a = 45$ m, $t_b = 36$ m.
[$b=58,9$ m, $c=42,8$ cm, $\alpha=56^\circ 14'$, $\beta=78^\circ 25'$, $\gamma=45^\circ 21'$]
- 9) Vrchol věže stojící na rovině vidíme z určitého místa A ve výškovém úhlu $\alpha = 39^\circ 25'$. Přejdeme-li směrem k jeho patě o 50 m blíž na místo B, vidíme z něho vrchol věže ve výškovém úhlu $\beta = 58^\circ 42'$. Jak vysoká je věž?
- 10) Na vrcholu kopce stojí rozhledna 30 m vysoká. Její patu a vrchol vidíme z určitého místa v údolí pod výškovými úhly $\alpha = 28^\circ 30'$ a $\beta = 30^\circ 40'$. Jak vysoko je vrchol kopce nad horizontální rovinou pozorovacího místa?

15. Polohové a metrické úlohy v prostoru

- 1) Zobrazte krychli ABCDEFGH a její řez rovinou $\rho = XYZ$. X je střed hrany EH, Y střed hrany AE, Z leží na polopřímce DC tak, že C je střed úsečky DZ.
- 2) Je dán pravidelný čtyřboký jehlan ABCDV. Sestrojte řez jehlanu rovinou $\rho = MNP$, jestliže M leží na polopřímce VB, $|VM| = \frac{4}{3} |VB|$, N je střed úsečky BC, P leží na úsečce DV, $|DP| = 3 |VP|$.
- 3) Je dána krychle ABCDEFGH. Sestrojte společnou průsečnici rovin α, β , jestliže:
 $\alpha \leftrightarrow ACF$ a $\beta \leftrightarrow BMS_{AD}$ a $M \in CG \wedge |CM| : |MG| = 4 : 1$.
- 4) Je dána krychle ABCDEFGH, na polopřímce DH leží bod P tak, že $|DP| = \frac{4}{3} |DH|$ a na polopřímce FB leží bod Q tak, že $|FQ| = \frac{3}{2} |FB|$. Určete průnik přímky PQ s krychlí.
- 5) a) Je dána krychle ABCDEFGH s hranou a, bod Z je střed hrany EF. Určete odchylku přímek AZ, BG.
b) Je dána krychle ABCDEFGH s hranou a. Určete odchylku rovin BDG a ABC.
- 6) Pravidelný čtyřboký jehlan má hranu podstavy a, výšku $v = \frac{3}{2} a$.
a) Vypočtete odchylku přímek AC, VS_{AB}
b) Vypočtete odchylku přímky BS_{DV} a roviny dolní podstavy.
- 7) Je dána krychle ABCDEFGH s hranou a. Vypočtete odchylku přímky $p = FC$ od roviny XYB, kde X je střed hrany AE, Y je střed hrany DH.
[39⁰14']
- 8) Je dán pravidelný čtyřboký hranol ABCDEFGH, $a = b = 4\text{cm}$, $c = 6\text{cm}$. Určete vzdálenost bodu B od úhlopříčky AG.
- 9) Je dán pravidelný čtyřboký jehlan ABCDV s hranou a, výškou $v = \frac{3}{2} a$. Určete vzdálenost bodů S_{AC}, S_{CV} .
- 10) Je dán pravidelný čtyřboký jehlan ABCDV, $a = 6\text{ cm}$, $v = 4\text{ cm}$. Vypočtete vzdálenost středu podstavy S od roviny BCV.
[2,4]

16. Objemy povrchy těles

- 1) Podstavou hranolu je pravouhlý trojúhelník s odvěsnami v poměru 3 : 4. Výška hranolu je o 2 cm menší než delší odvěsna trojúhelníkové podstavy. Vypočtete objem hranolu, je-li jeho povrch 468 cm^2 .
- 2) Kvádr má objem 810 cm^3 , jeho rozměry hran jsou v poměru 2 : 3 : 5. Vypočtete povrch kvádrů.
- 3) Vypočtete objem pravidelného šestibokého jehlanu, jehož podstavná hrana má délku 4 cm a boční stěna svírá s podstavou úhel 60° .
- 4) Poměr pláště válce k jeho podstavě je 5 : 3. Úhlopříčka osového řezu je 39 cm. Určete objem válce.
- 5) Je dán pravidelný rotační kužel o výšce 10 cm, jehož strana (povrchová přímka) svírá s podstavou úhel 30° . Určete objem tělesa.
- 6) Pravoúhlý trojúhelník s odvěsnami 3 a 4 cm se otáčí kolem (svislé) přepony. Vypočítejte objem takto vzniklého tělesa.
- 7) Dutá polokoule má vnitřní průměr 28 cm. Kolik vody je v ní, jestliže se naplní do výšky 10 cm?
- 8) Vypočtete objem a povrch koule, která má poloměr 5 cm. Jak se změní objem a povrch, jestliže se poloměr zvětší dvakrát?
- 9) Vypočtete, kolik km^2 zemského povrchu leží v oblasti za polárním kruhem?
($R = 6378 \text{ km}$, $\varphi = 66,5^\circ$)
- 10) Do krabice tvaru kvádrů se čtvercovou podstavou (strana čtvercové podstavy je 6 cm, výška kvádrů 4 cm) dáme kouli o poloměru 3 cm. Vypočtete objem kulové úseče, která je vně krabice.

17. Komplexní čísla, rovnice v C

- 1) Upravte: a) $1+i^{-2}+i^{-4}+i^{-6}+i^{-8}$
 b) $i \cdot i^2 \cdot i^3 \cdot i^4 \cdot i^5 \dots i^9 \cdot i^{10}$
 c) $(2+i+3i^2-i^3-i^4+5i^5) \cdot (i-i^2+3i^3-5i^4)$

2) Upravte: a) $(-1-\sqrt{3}i)^{\frac{1}{2}}$ b) $\sqrt{1-\sqrt{3}i}$ c) $\left| \frac{|7i|+(1-i)}{i-\sqrt{5}+2i} \right|$

- 3) Vypočtěte, upravte, zvolte vhodný tvar komplexního čísla:

a) $\left[(1-i) \left(\cos \frac{5}{12} \pi + i \sin \frac{5}{12} \pi \right) \right]^4$
 b) $\left[(1+i) \left(\cos \frac{5}{4} \pi + i \sin \frac{5}{4} \pi \right) \right]^4$

- 4) Vypočtěte, výsledek vyjádřete v algebraickém i goniometrickém tvaru:

$$\left(\sqrt{\frac{1}{2}}z + z^2 \right) \left(\sqrt{\frac{1}{2}}z - z^2 \right), \text{ kde } z = \cos \frac{\pi}{4} + i \sin \frac{\pi}{4}$$

$$\left[1 + \frac{1}{2}i; \frac{\sqrt{5}}{2} (\cos 26^\circ 34' + i \sin 26^\circ 34') \right]$$

5) Určete číslo komplexně sdružené k číslu $\left(\frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{i}{2} \right)^5$ $\left[-\frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2}i \right]$

- 6) Řešte v C: a) $x^3 - 1 = i$
 b) $x^3 = 8i$
 c) $x^3 - 1 + i\sqrt{3} = 0$

- 7) Řešte v C: a) $ix^2 + (-1-3i)x + 3 + 4i = 0$
 b) $2ix^2 - 8ix - 4 + 8i = 0$

- 8) Řešte v C: a) $ix^2 + (1-4i)x - 5 + 5i = 0$
 b) $x^2 - (5-3i)x + 4 - 7i = 0$

2-i; 3-2i

- 9) Určete, pro jaké hodnoty parametru p ($p \in \mathbb{R}$) má rovnice imaginární kořeny:

$$p(x^2 + 1) - 3 = x(x - 2p)$$

- 10) Určete, pro jaké hodnoty parametru p ($p \in \mathbb{R}$) má rovnice imaginární kořeny:

$$x^2 + 2px - p + 2 = 0$$

18. Vektorová algebra, analytická geometrie lineárních útvarů v rovině

- Jsou dány body A,B. $A[3,-1], B[-2,-2]$.
 - Určete směrový a normálový vektor přímky.
 - Najděte různé způsoby vyjádření (rovnice) přímky AB.
 - Najděte vyjádření úsečky AB.
- Určete vzájemnou polohu přímek. Jsou-li rovnoběžné, určete jejich vzdálenost, jsou-li různoběžné, určete souřadnice průsečíku a jejich odchylku.
 - $\leftrightarrow p: 2x - 3y + 4 = 0, \leftrightarrow q: 3x + 4y - 11 = 0$
 - $\leftrightarrow a: x + 2y - 3 = 0, \leftrightarrow b: x = 7 - 2t, y = -1 + t, t \in \mathbb{R}$
- Určete obecnou rovnici přímky, která prochází průsečíkem přímek p,q a je kolmá k přímce r.
 $\leftrightarrow r: 3x - 4y + 7 = 0,$
 $\leftrightarrow p: x - 2y + 5 = 0, \leftrightarrow q: 5x + 3y - 1 = 0$
- Určete obecnou rovnici přímky, která prochází průsečíkem přímek p,q a je kolmá k ose I. a III.kvadrantu $\leftrightarrow p: 3x - 7y + 9 = 0, \leftrightarrow q: 5x + 3y - 29 = 0.$
- Je dán trojúhelník ABC, $A[-1,4], B[2,-2], C[5,-1]$.
Vyjádřete:
 - parametricky těžnici t_a
 - těžiště T
 - obecnou rovnici přímky, na níž leží výška v_a .
- Vypočítejte souřadnice vrcholů trojúhelníku ABC, jestliže je dán vrchol $C[-2,6]$ a obecné rovnice přímek, na kterých leží výšky $v_a: 4x - y + 3 = 0, v_b: 2x + 3y + 1 = 0.$
- Vypočítejte souřadnice vrcholů rovnostranného trojúhelníku ABC se základnou AB, jestliže obecná rovnice přímky, na které leží těžnice t_a je: $4x + 3y + 5 = 0$, těžiště $T[4,-7], S_{AB}[1,2].$
- Určete souřadnice bodu C', který je s bodem C souměrný podle přímky AB, jestliže $C[3,6], A[-2,1], B[-1,-2].$
- Napište rovnici přímky p', která je s přímkou $p: 2x + y - 5 = 0$ středově souměrná podle středu $S[-3,2].$
- Na ose y urči bod A tak, aby měl od bodu $B[-6,-5]$ vzdálenost $d = 10.$
 - Na přímce AB, kde $A[-3,2], B[2,-3]$ urči bod M tak, aby platilo $|AM| = \frac{2}{3}|BM|.$

19. Analytická geometrie lineárních útvarů v prostoru

- 1) a) Určete parametrické vyjádření těžnice t_a trojúhelníku ABC,
 $A[1, 2, 3], B[0, 2, 4], C[6, 8, 10]$.
b) Určete parametrické vyjádření polopřímky \overline{AB} , je-li: $A[1, 2, 3], B[1, 1, 1]$.
c) Určete parametrické vyjádření přímky, která prochází bodem $A[1, 2, 3]$ a je rovnoběžná s osou x.
- 2) a) Vypočtete normálový vektor roviny, která má směrové vektory:
 $\vec{u} = (1, 1, 6), \vec{v} = (1, -1, 4)$
b) Určete obecnou rovnici roviny, je-li dán její bod A a vektory roviny \vec{u} a \vec{v} :
 $A[2, 2, 2], \vec{u} = (3, -3, 5), \vec{v} = (3, -2, 0)$
c) Najdi obecnou rovnici roviny, je-li její parametrické vyjádření:
 $x = t + s, y = t - s, z = 5 + 6t + 4s, \quad t, s \in \mathbb{R}$
- 3) Určete, jakou vzájemnou polohu mají přímky a, b, jsou-li různoběžné, určete souřadnice průsečíku:
 $\Leftrightarrow a: x = 2 + 3t, y = 4 + 2t, z = 6 + t, \quad t \in \mathbb{R}$
 $\Leftrightarrow b: x = 1 + 6s, y = 6 - 4s, z = 7 - 2s, \quad s \in \mathbb{R}$
- 4) Určete, jakou vzájemnou polohu mají přímka p a rovina ρ :
 $\Leftrightarrow p: x = 2 + 4t, y = -1 + t, z = 2 - t, \quad t \in \mathbb{R}$ $\rho: 4x + y - z + 13 = 0$
- 5) Určete rovnici průsečnice daných rovin:
 $\alpha: 6x + 3y - 2z - 21 = 0, \quad \beta: 3x - 2y + 6z = 0$
- 6) a) Určete odchylku přímek p, q.
 $p = \{[x = 2 + t; y = 3 + 2t; z = 1 - t]; t \in \mathbb{R}\} \quad q = \{[x = 3 - s; y = 2 + 3s; z = 4 - s]; s \in \mathbb{R}\}$
b) Určete odchylku přímky p a roviny ρ .
 $p = \{[x = 2 + t; y = 3 + 2t; z = 1 - t]; t \in \mathbb{R}\} \quad \rho: x - 2y + z - 5 = 0$
c) Určete odchylku rovin α, β ,
 $\alpha: 6x + 3y - 2z - 21 = 0, \quad \beta: 3x - 2y + 6z = 0$.
- 7) Určete vzdálenost bodu M a přímky p, je-li $M[1, 0, 5], p = \{x = t; y = 1 - t; z = 2t; t \in \mathbb{R}\}$.
- 8) Jsou dány body $A[1, 2, 3], B[-3, 0, -2]$.
Na ose x určete bod X tak, aby platilo: $|AX| = |XB|$.
- 9) Určete souřadnice bodu \overline{M} , který je s bodem $M[1, 0, 2]$ souměrný podle roviny
 $\alpha: x - 2y - z + 13 = 0$.
- 10) Určete souřadnice bodu C' , který je obrazem bodu $C[-3, 0, 2]$ v osově souměrnosti dané přímkou AB, jestliže $A[0, -2, 4], B[-5, 3, -6]$.

20. Analytická geometrie kuželoseček

- 1) Napište obecnou rovnici kružnice, která prochází bodem $A[4; 4]$ a průsečíky kružnice $x^2 + y^2 - 4x - 4y - 8 = 0$ s přímkou $x + y = 0$. [$x^2 + y^2 - 3x - 3y - 8 = 0$]
- 2) Je dána kružnice: $x^2 + y^2 - x - 2y = 0$. Napište rovnice tečen této kružnice, které jsou:
 - a) kolmé k přímce $q: 2x - y + 6 = 0$
 - b) rovnoběžné s přímkou $r: 2x - y - 6 = 0$.
- 3) Rozhodněte, zda je $4x^2 + 9y^2 - 8x - 36y + 4 = 0$ rovnicí elipsy. Pokud ano, určete střed, excentricitu, poloosy.
- 4) Je dána elipsa $9x^2 + 25y^2 = 225$. Napište rovnici té tečny elipsy, která má odchylku od kladné části osy x 45° .
- 5) Je dána elipsa $5x^2 + 9y^2 = 45$ a bod $Q[0, -3]$. Napište rovnice tečen procházejících bodem Q a vypočtěte odchylku těchto tečen.
- 6) Určete souřadnice vrcholu, ohniska a rovnici řídící přímky paraboly: $x^2 - 6x + 4y + 3 = 0$.
- 7) Určete rovnice všech přímek, které procházejí bodem paraboly $T\left[\frac{1}{4}, 2\right]$ a mají s ní jediný společný bod. Rovnice paraboly je: $y^2 = 16x$.
- 8) Dokažte, že bod $Q[0, -1]$ je vnějším bodem paraboly $(y-1)^2 = 4 \cdot (x-3)$ a napište rovnici tečny, která prochází bodem Q .
- 9) Vyšetřete danou rovnici, je-li obecnou rovnicí hyperboly. Pokud ano, určete excentricitu, souřadnice středu, souřadnice ohnisek, rovnice asymptot a hyperbolu načrtněte.
 $4x^2 - 9y^2 + 18y - 45 = 0$
- 10) Najděte rovnice všech přímek, které mají s hyperbolou $x^2 - 2y^2 = 2$ jediný společný bod a procházejí jejím bodem $A[2, 1]$.

21. Kombinatorika a pravděpodobnost

1) Uveďte podmínky a upravte:

a) $\frac{(n+2)!}{n!} - 2 \frac{(n+1)!}{(n-1)!} =$

b) $\frac{1}{n!} - \frac{n}{(n+1)!} =$

2) Uveďte definiční obor a řešte rovnice:

a) $\binom{x-1}{x-3} + \binom{x-2}{x-4} = 9$

b) $\binom{4}{3} \binom{x+1}{x-1} - \binom{5}{3} \binom{x+1}{x} + \binom{3}{2} \binom{4}{2} = 0$

3) a) Pro které x se pátý člen rozvoje výrazu $\left(4x^{\frac{1}{2}} - 2^{-1}\right)^{10}$ rovná číslu 105 ? 8

b) Pro které x se sedmý člen rozvoje výrazu $\left(\sqrt[3]{4-2x} + \sqrt[6]{3-2x}\right)^9$ rovná číslu 168 ? 1

4) a) Určete počet všech přirozených, nejvýše trojčiferných čísel, které lze sestavit z číslic 1,2,3,4,5.

b) Sestavujeme oddílovou vlajku. Dohodli jsme se, že jí budou tvořit dva nebo tři vodorovné různobarevné pruhy. Máme k dispozici tyto barvy: bílou, červenou, modrou a zelenou. Kolik vlajek lze vytvořit?

5) Třída 4.A tvoří 25 studentů, 15 dívek a 10 chlapců. Mezi studenty této třídy je i Petr L. Kolika způsoby lze vybrat:

- čtyřčlenné sportovní družstvo
- čtyřčlennou štafetu
- čtyřčlennou chlapeckou štafetu
- čtyřčlennou chlapeckou štafetu, aby první úsek běžel Petr L.
- čtyřčlennou chlapeckou štafetu, aby jeden úsek běžel Petr L.
- čtyřčlennou chlapeckou štafetu, aby žádný úsek neběžel Petr L.

6) Sestavujeme čísla z číslic 0,1,2,3,4,5. Kolik z nich lze sestavit přirozených čísel:

- čtyřciferných,
- čtyřciferných s různými číslicemi,
- čtyřciferných sudých čísel s různými číslicemi?

7) Ve třídě je 25 studentů, čtyři z nich se neučili a neumí látku z minulé hodiny. Učitel se chystá zadat stejný test z poslední látky čtyřem náhodně vybraným studentům.

Jaká je pravděpodobnost, že mezi vybranými studenty budou:

- všichni, kteří se neučili,
- nejvýše jeden z těch, kteří se neučili

8) Ve třídě je 25 studentů, mezi nimi Bára a Pavla. Učitel si náhodně vybere 2 studenty. S jakou pravděpodobností mezi vybranými studenty:

- bude Bára
- bude Bára a nebude Pavla
- bude buď Bára a nebo Pavla
- bude Bára nebo Pavla.

9) V bedně je 10 součástek, 3 jsou vadné. Vybereme 4 součástky. Jaká je pravděpodobnost, že:

- žádná nebude vadná
- právě jedna bude vadná
- nejvýše dvě budou vadné.

10) Student není připraven na test, který se skládá z 20 otázek s volbou ze 4 odpovědí, z nichž jediná je správná. Student uspěje, jestliže správně odpoví alespoň 18 otázek. Jak je to pravděpodobné?

22. Posloupnosti a řady

- 1) Je dána posloupnost $(2n-8)_{n=1}^{\infty}$
- Rozhodněte, zda je geometrická či aritmetická a svoje tvrzení dokažte.
 - Určete součet prvních deseti členů této posloupnosti.
- 2) Je dána posloupnost $(2^n 3^{2-n})_{n=1}^{\infty}$
- Rozhodněte, zda je geometrická či aritmetická a svoje tvrzení dokažte.
 - Určete součet prvních deseti členů této posloupnosti.
- 3) a) Je dána aritmetická posloupnost: $a_6 = \frac{5}{9} \cdot a_{16}$, $s_{11} = 110$. Určete a_1 , d .
- b) Je dána aritmetická posloupnost: $a_6 = \left(-\frac{1}{3}\right) a_{16}$, $s_{26} = 104$. Určete a_1 , d .
- 4) a) Je dána geometrická posloupnost členy: $a_3 = -\sqrt{20}$, $a_4 = 10$. Určete její a_1 , q .
- b) Určete n , q v geometrické posloupnosti, je-li dáno $a_1 = 18$, $a_n = 13122$, $s_n = 19674$.
[$n=7$, $q=3$]
- 5) Určete, kolik musíte sečíst po sobě jdoucích čísel dělitelných sedmi, aby součet byl větší než 1050. První sčítanec je 7.
- 6) Do jisté banky vložíme na 2% úrok 100 000 Kč. Úrokovací období je jeden rok.
 Kolik peněz budeme mít na účtu: a) za rok
 b) po 3 letech?
- 7) Určete součet řady (pokud existuje):
- $\sum_{n=1}^{\infty} 10^{-n}$
 - $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{5}{2^n}$
 - $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}$
- 8) Vypočtěte:
- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1-3n^2}{2-2n^2} =$
 - $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{5^n+1}{5^n} =$
 - $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+3n}{2n-1} =$
- 9) Vypočtěte:
- $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)!}{n!-(n+1)!} =$
 - $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+n^2}{(3n-2)(1-n^2)} =$
- 10) Řešte v R:
- $1 + \frac{2}{x} + \frac{4}{x^2} + \frac{8}{x^3} + \dots = \frac{4x-3}{3x-4}$ 6
 - $(x+1) \cdot \sum_{n=1}^{\infty} (x+2)^n = \frac{3x+2}{5}$ $-\frac{3}{2}$

23. Limita a derivace funkce

1) Vypočtete:

a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{4x-1}{x+5}$

b) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{3x-2-x^2}{8-2x-x^2}$

c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1-\cos 2x}{x \cdot \sin x}$

2) Vypočtete:

a) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^7+1}{x^3+2x^4}$

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 2x}{\sqrt{x+2}-\sqrt{2}}$

c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{6x^2-6}{x+1}$

3) Vypočtete:

a) $\lim_{x \rightarrow \frac{1}{3}} \frac{3x^2+2x-1}{3x^2-x}$

b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x - \sin x}{\sin^3 x}$

c) $\lim_{x \rightarrow \infty} (x-5x^5+4x^4-3x^3)$

4) Vypočtete:

a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 4x}{\sqrt{x+1}-1}$

b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{x^2+1} + \sqrt{x^2-1}}{x}$

c) $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{9-x^2}{3-\sqrt{3x}}$

5) Určete asymptoty grafu funkce:

a) f: $y = \frac{x^2+1}{x+3}$

b) g: $y = \frac{x}{2x-1} + x$

6) Vypočtete derivace funkcí:

a) $y = \frac{x+1}{2x-1}$

b) $y = \sqrt[4]{\sqrt[3]{x^2} \cdot \sqrt{x^7}}$

c) $y = \operatorname{tg}^3 2x$

7) Vypočtete derivace funkcí:

a) $y = \frac{2x^2-1}{x+1}$

b) $y = \frac{1}{\sqrt[5]{x^4}}$

c) $y = \sin^3 x^2$

8) Napište rovnici tečny a normály ke grafu funkce f: $y = \frac{2x^2-1}{x+1}$ v bodě $T\left[-\frac{1}{2}, ?\right]$.

9) Napište rovnici tečny a normály ke grafu funkce f: $y = \frac{x+1}{2x-1}$ v bodě $T[-2, ?]$.

10) Napište rovnici tečny ke grafu funkce f: $y = \frac{x}{x+1}$, která s osou x svírá úhel $\frac{\pi}{4}$.

[x-y=0; x-y+4=0]

24. Vyšetřování průběhu funkce

U všech příkladů vyšetřete průběh funkce:

1) $f: y = 3x^3 + 12x^2 + 12x$

2) $f: y = \frac{1}{4}x^4 + x^3$

3) $f: y = x^4 - 6x^2 + 8$

4) $f: y = x + x^{-1}$

5) $f: y = x^4 - 2x^3$

6) $f: y = \frac{1}{x^2} - x$

7) $f: y = \frac{2x}{x^2 - 4}$

8) $f: y = \frac{1}{x^2 + 1}$

9) $f: y = \frac{x^2}{x-1}$

10) $f: y = \frac{x^3}{6x-12}$

25. Primitivní funkce, určitý integrál

1) Určete primitivní funkci:

a) $\int \frac{x^3 - 27}{3 - x} dx$

b) $\int (\sqrt{x} + \sqrt[3]{x})\sqrt{x} dx$

c) $\int \frac{1}{1 + \cos 2x} dx$

2) Určete primitivní funkci:

a) $\int \frac{x^3 - 2x^2 - 7x + 14}{x - 2} dx$

b) $\int \sqrt{\sqrt{x}} dx$

c) $\int \sqrt{t^3} \sqrt{t} dt$

3) Určete primitivní funkci:

a) $\int 4x\sqrt{x^2 + 1} dx$

b) $\int (2x - 3) \cdot \cos x dx$

c) $\int \frac{1}{x^2} \ln x dx$

4) Určete primitivní funkci:

a) $\int 3x(x^2 - 1)^6 dx$

b) $\int 2 \sin x \cos^3 x dx$

c) $\int e^x \sin x dx$

5) Určete obsah obrazce, který je ohraničen křivkami: $y = x$, $x^2 - 8x - 9y + 16 = 0$, $y = 0$, $x = 3$.

6) Určete obsah obrazce, který je ohraničen křivkami: $y = -3x^2 + 3$, $y = x^2 + 1$.

$$\left[\frac{4}{3} \sqrt{2} \right]$$

7) Určete obsah obrazce, který je ohraničen křivkami: $y^2 = 16x$, $x^2 = 2y$.

$$\left[\frac{32}{3} \right]$$

8) Určete objem tělesa, které vznikne rotací obrazce omezeného křivkami $x^2 + y^2 - 2x = 0$
a) $y = x$ kolem osy x .

9) Určete objem tělesa, které vznikne rotací obrazce omezeného čarami $y = \sqrt{2x + 1}$;
 $y = x - 1$, $x = 0$, $y = 0$ kolem osy x .

10) Určete objem tělesa, které vznikne rotací obrazce omezeného křivkami
 $y = x^2$, $x^2 + y - 1 = 0$ kolem osy x .

$$\left[\frac{2\sqrt{2}}{3} \pi \right]$$